

dr. Gerard Ciołek
konserwator do spraw
ochrony krajobrazu
Min. Kultury i Sztuki.

Warszawa 24. X. 47.

O P I N I A

w sprawie projektu inż. Stanisława Gruszczyńskiego, dotyczącego rozwiązania kwestii gruzowej na terenie miasta Warszawy.

Zagadnienie odgruzowania Warszawy nie znalazło jeszcze właściwego rozwiązania, a dotychczasowa akcja, dzika i bezplanowa zaczyna przybierać rozmiary klęski elementarnej, równie groźnej niemal w swoich skutkach, jak zniszczenie miasta przez okupanta. Nadmiar dzieje się to kosztem ogromnych sum, żożonych w ciężkim okresie odbudowy stolicy przez państwo i społeczeństwo, a rezultatem tego działania jest niszczenie tych wartości, których ogień i wojna nie zniszczyły:

Gruz mógłby być materiałem, kształtującym lu korygującym układ topograficzny odbudowującej się stolicy. tymczasem jest rumowiskiem, zaśmiecającym bezładnie tereny, predystynowane dla przyszłych obszarów zielonych. Zasypanie Powiśla między wiaduktem mostu Poniatowskiego a Ludną, prowadzona obecnie zwałka gruzu pomiędzy aleją Zieleniecką a Wisłą, na najbardziej urodzajnych, madowych glebach w obrębie miasta, likwidowanie części jeziora Kamionkowskiego lub glinianek podmiejskich, których wody mogłyby stanowić element składowy przyszłych zakładów ogrodowych, oto przykłady dotychczasowej działalności. Jej ujemne, a w znacznej mierze nieddwracalne skutki obciążają odpowiedzialnością tych wszystkich, w których ręku spoczywa decyzyja w zakresie wyboru metody i miejsca ^{celowego} użytkowania gruzu.

Projekt inż. Stanisława Gruszczyńskiego, przedstawiający realnie możliwości rozwiązania tego problemu, łączący ^{w sobie} ponadto ~~niekiedy~~ ~~niekiedy~~ ideę wzniesienia kopca-mauzoleum dawnej Warszawy, godzien jest rzeczowego poparcia i natychmiastowego przystąpienia do realizacji.

G. Ciołek